

ETIKA

wobec współczesnych dylematów

ETIKA
wobec współczesnych dylematów
pod redakcją Krzysztofa Kalki i Andrzeja Papuzińskiego

Bydgoszcz 2006

Komitet Redakcyjny
Jan Grajewski (*przewodniczący*), Adam Boratyński,
Ryszard Gerlach, Henryk Kaźmierczak, Joanna Mianowska,
Dorota Skublicka (*sekretarz*)

Recenzent
Włodzimierz Tyburski

Projekt okładki
Monika Owieśna
fot. Łukasz Owieśny

Redaktor
Grażyna Jarzyna

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego,
Bydgoszcz 2006

ISBN 83-7096-597-0

Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
(Członek Polskiej Izby Książki)
ul. Powstańców Wielkopolskich 2, 85-090 Bydgoszcz
tel./fax 052 322 52 74, c. 052 321 61 66
e-mail: wydaw@ukw.edu.pl www.wydawnictwo.ukw.edu.pl
skład: P.M. LOGO 052 340 18 52
Rozpowszechnianie tel. 052 340 09 42, tel. 052 360 87 16,
Druk: Dział Poligrafii UKW 052 341 20 45
Poz. 1124 Ark. wyd. 22

Spis treści

Wstęp 9

I. ETYKA OGÓLNA – PROBLEMY ZAWSZE AKTUALNE

ANNA LATAWIEC

W poszukiwaniu istoty dylematów etycznych 19

HALINA ROMANOWSKA-ŁAKOMY

Etyka w obronie bezinteresowności 34

ALDONA MOLESZTAK

Godność jako fundament rozwiązywania dylematów moralnych 44

MAREK PEPLIŃSKI

Autonomia czy heteronomia? Wybrane aspekty aktualnych sporów
związanych z poznaniem etycznym 55

WOJCIECH TORZEWSKI

Etyka poza opozycją: relatywizm – ostateczne uzasadnienie 64

BOŻENA LISTKOWSKA

Przyczyny współczesnych dylematów etycznych według profesora
Mieczysława Gogacza 76

PIOTR DOMERACKI

Samotność moralna – moralność samotności. Wybrane konteksty 85

MARCIN JARANOWSKI

Kondycja moralności w epoce przyspieszenia 109

II. BIOETYKA – W KIERUNKU NOWYCH ROZWIĄZAŃ

WITOLD TULIBACKI

Etyka a biologiczne determinacje zachowań moralnych 119

TADEUSZ BIESAGA

Autonomia a dobroczynność w bioetyce 132

LESZEK GAWOR	
Spór o wartość ludzkiego życia we współczesnej bioetyce	140
KRZYSZTOF KALKA	
Etyka a zagadnienie aborcji	148
WIESŁAW DYK	
Związek człowieka i zwierzęcia w świetle badań naukowych	160
JERZY BRUSIŁO	
Prawo do śmierci. Życie czy wolność?	172
ADAM PŁACHCIAK	
Moralne problemy decyzji o życiu i śmierci wobec dzieci nieuleczalnie chorych	185
MARCIN LEŻNICKI	
Reprogenetyka a problem tożsamości osobowej	198
AGNIESZKA RUDZIEWICZ	
Dawna eugenika – nowe problemy? Francis Galton i współczesna medycyna	210
ZOFIA BULANDA	
Etyczne aspekty przeszczepów <i>ex mortuo</i>	222
III. ETYKA SZCZEGÓŁOWA – OBSZARY WSPÓŁCZESNYCH DYLEMATÓW	
JAN WAWRZYNIAK	
Główne trendy i zagadnienia współczesnej etyki stosowanej	233
WIESŁAWA WOŁOSZYN-SPIRKA	
Realistyczna koncepcja człowieka podstawą budowania rudymentów etyki zawodowej nauczyciela	251
ARTUR ANDRZEJUK	
Etyka „zadekretowana”? Dylematy moralne pracownika nauki	255
DOMINIKA KOŚCIUKIEWICZ	
Etyka zawodowa nauczyciela akademickiego w świetle antropologii filozoficznej św. Tomasza z Akwinu	269
JOANNA BYRSKA	
Etyczność współczesnego prawa	277

WŁODZIMIERZ LUKIEWICZ

Etyka dziennikarska wobec sportu: fair & foul 288

ANDRZEJ KMIECIK

Metodologiczny aspekt konstrukcji etyki technologii informacyjnej 298

ZBIGNIEW HULL

Ekofilozofia i etyka środowiskowa – czy etyka środowiskowa jest częścią ekofilozofii? 309

DARIUSZ LISZEWSKI

Czy etyka ochrony zwierząt należy do etyki środowiskowej? 319

ANDRZEJ PAPUZIŃSKI

Polityka edukacyjna na rzecz zrównoważonego rozwoju w Polsce w świetle aksjologii zrównoważonego rozwoju 331

Summary 356